

N:o 62.

Af herr **P. Truedsson**, om lindring i villkoren för arrende af statens domäner.

Den tryckta ekonomiska ställningen i allmänhet och de under flera år fortgående låga prisen på landtmannaprodukter i synnerhet hafva gjort att jordbrukarne kommit i en mer än vanligt nedtryckt belägenhet och många till och med blifvit ruinerade. Detta gäller i första rummet om en stor del af dem, som arrenderat statens domäner, ty hittills hafva dessa icke åtnjutit någon barmhertighet, utan, såvida deras tillgångar det medgifvit, måst betala arrendet till yttersta skärfven. De deremot, som arrenderat af enskilda egare, hafva icke allenast fått anstånd med arrendets utgörande, utan äfven i de flesta fall fått arrendet mer eller mindre nedsatt till följd af de svåra tiderna. Från alla sidor måste således, enligt min förmodan, medgifvas, att statens arrendatorer befinna sig i en mycket svår belägenhet; så mycket mer tryckta derigenom, att i de flesta fall arrendet skall betalas efter de nästföregående tio årens medelmarkegångspris, som ju äro 20 à 30 procent högre än nuvarande spanmålspris och årsmarkegång. Följden häraf är emellertid, att en stor del arrendatorer och i många fall äfven deras löftesmän blifva ruinerade, derest icke Riksdagen i välvilja träder räddande emellan. Jag tänker likväl icke föreslå vissa procent afskrifning på kronans arrenden öfver hufvud; ty många kronoarrenden finnas, som äro så billiga, att deras innehafvare äfven under nuvarande svåra tider reda sig mycket väl och således icke behöfva någon lindring.

Men för att dock råda bot för de härutinnan nödställda vågar jag på ofvan anförda skäl vördsamt hemställa, att Riksdagen måtte besluta,

att arrendatorer, som under tre års tid innehaft någon statens domän på arrende, må blifva berättigade begära och på egen bekostnad erhålla ny uppskattning å den arrenderade domänen af de män, som enligt författningen af den 10 november 1882 äro skyldiga att vid utarrenderingar taxera statens egendomar, samt för den återstående arrendetiden tillgodonjuta den nedsättning i arrendet, hvartill en sådan uppskattning kan föranleda, hvilket likvisst icke får öfverstiga 20 procent af dåvarande arrendet.

Om remiss häraf till behörigt utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 11 maj 1887.

P. Truedsson
i Haganäs.

N:o 63.

Af herr **R. Gustafsson**, om *ändring af 14 § riksdagsordningen.*

I motion n:o 183 vid 1886 års riksdag begärde jag, att Riksdagen måtte för sin del besluta en utsträckning af rösträtten, vid val till Andra Kammaren, till hvarje myndig och välfrejdad svensk man, som försörjer sig sjelf och råder öfver sin egendom.

De skäl jag i sagde motion anförde, som talade för en sådan förändring, ega samma giltighet den dag som i dag är, hvarför jag får hänvisa till dem, då jag nu åter förnyar min hemställan i detta ämne.

Min motion n:o 183 för 1886 förkastades hufvudsakligen af det skäl, att den af Riksdagen hos Kongl. Maj:t begärda statistiska utredningen angående frågan om utsträckt rösträtt då ännu ej var färdig. Nu har emellertid detta skäl bortfallit, då utredningen föreligger och